Verlaine,
poète maudit

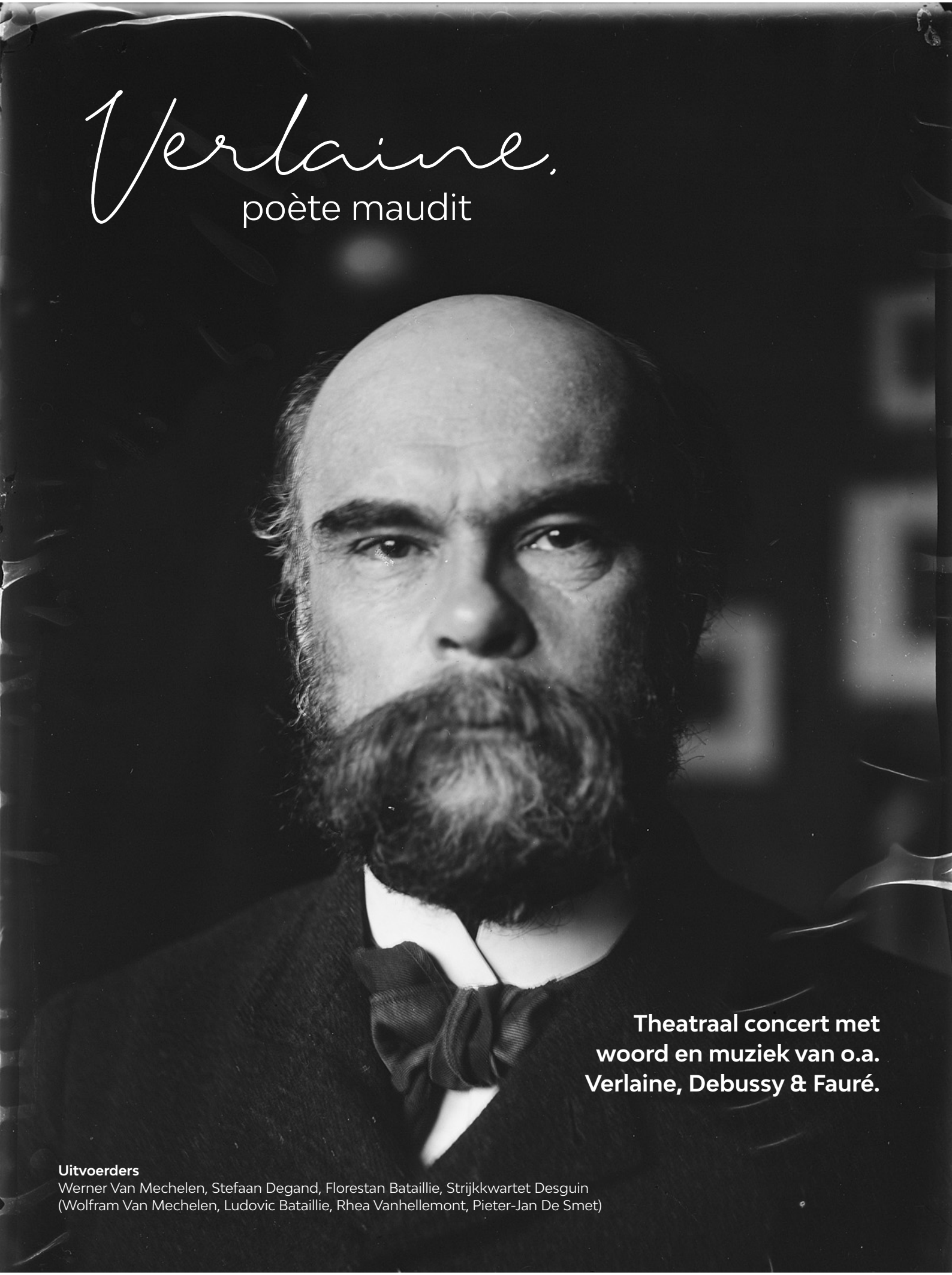

Theatraal concert met woord en muziek van o.a. Verlaine, Debussy & Fauré.

Uitvoerders
Werner Van Mechelen, Stefaan Degand, Florestan Bataillie, Strijkkwartet Desguin
(Wolfram Van Mechelen, Ludovic Bataillie, Rhea Vanhellemont, Pieter-Jan De Smet)

VOORWOORD

Na een succesvolle tournee met onze eerste productie In Flanders Fields in november-december 2018 langs enkele Vlaamse CC's en een avant-première in De Muntschouwburg presenteren we ons tweede project: Verlaine, poète maudit.

Bas-bariton Werner Van Mechelen en acteur Stefaan Degand slaan hiervoor opnieuw de handen in mekaar samen met pianist Florestan Bataillie en het Desguin Strijkkwartet.

Net zoals ons eerste project geloven we sterk in artistieke kruisbestuiving of cross-over, omdat naar onze mening de dialoog of symbiose tussen kunstdisciplines de delen afzonderlijk alleen maar kan aanvullen en versterken.

CONCEPT

In 1884 verscheen een bloemlezing samengesteld door Paul Verlaine met de naam 'Les poètes maudits'; miskende of maatschappelijk onaangepaste, verguisde dichters. Dit album bevatte werk van hemzelf, Baudelaire, Rimbaud, Mallarmé en anderen. Waarom werden deze dichters gezien als verschoppelingen of outcasts?
Niet in het minst door de thema's waar ze over schreven en de levensstijl die ze hanteerden. Enkele topics uit hun lyrische kunsten : drugs, alcoholmisbruik, vrije liefde, satanisme, misdaad, zondig leven, ziekte, perversiteiten en fataal zelfdestructief gedrag.
Hét inhoudelijk uitgangspunt voor deze dichtkunst is eigenlijk een zeer romantisch gegeven: de vrijheid van de dichter aan de ene kant en de inperking ervan aan de andere kant door de eisen en heersende conventies van de maatschappij.
Hierdoor wordt er gevlucht op alle bovenstaande manieren en maakt dit hun dichtkunst tot een 'van zich afschrijven' waarin hun decadentisme welig tiert. Dit creëert een wereld op zich die totaal haaks staat op wat men als keurig of in de pas lopen kan beschouwen. Maar laat het nu net dat zijn wat kunstenaars vaak aantrekt en inspireert.
De verboden vruchten zijn het lekkerst, is het niet?

Paul Verlaines biografie leest als een roman. Niet in het minst door zijn seksuele geaardheid en haat-liefdeverhouding met o.a. Arthur Rimbaud, zijn veel jongere muze voor wie hij zijn vrouw Mathilde Mauté verliet in 1873. In datzelfde jaar opende hij echter in een Brussels hotel het vuur op Rimbaud na een dispuut en bracht als straf 18 maanden in de cel door.
Hoewel hij hierna nog probeerde terug te keren naar een burgerlijk leven loerde de verleiding steeds om de hoek en was hij niet sterk genoeg hier het hoofd aan te bieden. Hij werkte even als leraar Frans en Engels en probeerde met zijn leerling 'adoptiefzoon' en amper 17-jarige Lucien Létinois –met wie hij ook een relatie had- een boerenbestaan op te bouwen. Zonder succes. Tot overmaat van ramp stierf Lucien op 23-jarige leeftijd aan buiktyfus wat Verlaine totaal wanhopig maakte. Hij woonde zijn volgende jaren bij vrienden in armzalige omstandigheden en spendeerde het grootste deel van zijn tijd in bordelen en cafés. Hoewel hij in die tijd enige bekendheid genoot door zijn publicaties stierf hij verarmd en eenzaam.

Uitgespuwd door de maatschappij, maar omarmd door collega-kunstenaars werd zijn poëzie opgepikt en heel intens gebruikt in de Franse liedkunst van eind 19e en begin 20e eeuw. Componisten als Claude Debussy en Gabriel Fauré stonden tijdens hun leven in contact met Verlaine en koesterden een grote affiniteit met diens schrijfsels.
In een impressionistisch stijlidioom (hoewel Debussy deze categorisering haatte) vinden we veel terug van het Weltschmerz en de onbegrepen of onbeantwoorde verlangens. Niet op een sentimentele manier, maar steeds suggestief. Als een parfum dat danst in de lucht en even snel als het gekomen is weer vervliegt ...

Muziek van deze grootmeesters op gedichten van Verlaine wordt afgewisseld met briefwisseling, teksten en verhalen over zijn turbulente leven. Stefaan Degand kruipt in de huid van deze poète maudit.

MUZIKAAL PROGRAMMA*

DEBUSSY Claude
Les sons et les parfums tournent dans l'air du soir
— Piano solo —

DEBUSSY Claude
Kwartet g moll opus 10
- Animé et très décidé

— Desguin kwartet —

DEBUSSY Claude
Ariettes Oubliées
- Le vent dans la pleine
- Il pleut doucement sur la ville
- L'ombre des arbres
- Paysages Belges, chevaux de bois
- Green
- Spleen

— Bariton + piano —

DEBUSSY Claude
Claire de Lune
— Piano solo —

FAURÉ Gabriel
La bonne chanson
- Une Sainte en son auréole
- Puisque l'aube grandit
- La lune blanche luit dans les bois
- J'allais par des chemins perfides
- J'ai presque peur, en vérité
- Avant que tu ne t'en ailles
- Donc, ce sera par un clair jour d'été
- N'est-ce pas?
- L'hiver a cessé
- Jaques Villon

— Bariton / strijkkwartet / piano —

FAURÉ Gabriel
Après un rêve
— Cello & piano —

FAURÉ Gabriel
Pianokwintet 2 opus 115
- Allegro Moderato

— Pianokwintet —

* Er kunnen tot 1 maand voor het concert nog kleine wijzingen worden aangebracht in het programma. In dat geval zal dit tijdig gecommuniceerd worden.

UITVOERDERS

Werner VAN MECHELEN	bas-bariton
Stefaan DEGAND	acteur
Florestan BATAILLIE	piano
Wolfram VAN MECHELEN	viool
Ludovic BATAILLIE	viool
Rhea VANHELLEMONT	altviool
Pieter-Jan DE SMET	cello

Werner Van Mechelen

De veelzijdige Belgische Bas-Bariton WERNER VAN MECHELEN behoort zowel in de operawereld, als ook in concert- en liedbereik internationaal tot één van de belangrijkste zangers in zijn vak.

In de zomer van 2017 maakte Werner Van Mechelen zijn succesvolle debuut in de Bayreuther Festspiele in de rol van Klingsor in Wagners PARSIFAL. Voor het festival 2020/21 is er al een nieuwe uitnodiging voor de artiest.

In 2019 is de zanger door de NDR Hamburg uitgenodigd en zal onder leiding van Alan Gilbert in de ElbPhilharmonie Hamburg optreden in de hoofdrol in Ligeti's GRAND MACABRE. In het Théâtre du Capitole de Toulouse neemt hij de rol op van muziekleraar in een nieuwe productie van ARIADNE AUF NAXOS.

Als gast trad hij recent ook op als Alberich in DER RING DES NIBELUNGEN bij de Duitse Opera Berlin en de Staatsoper Hamburg, als Wolfram in TANNHÄUSER aan de Saarländische Staatstheater Saarbrücken, als Heerrufer in LOHENGRIN in de Muntschouwburg in Brussel, bij de Hamburgische Staatsoper als Don Pizarro in FIDELIO, als Alberich in SIEGFRIED in de Tiroler Festspiele Erl en in de Komische Oper Berlin als Pandolphe in Massenet CENDRILLON. Daarnaast is Werner Van Mechelen ook zeer succesvol op concertgebied: o.a. als gast van het Freiburger Bachchor in het WEIHNACHTSORATORIUM van Bach.

Voor de viering van de 100ste verjaardag van het einde van de Eerste Wereldoorlog creëerde Werner Van Mechelen een kamermuziekprogramma "IN FLANDERS FIELDS", onder de slogan "Nooit meer oorlog".

Werner Van Mechelen studeerde aan het Lemmensinstituut in Leuven bij Roland Bufkens en volgde meester- cursussen bij Dietrich Fischer-Dieskau, Elisabeth Schwarzkopf, Robert Holl, Mitsuko Shirai, Hartmut Höll en Malcolm King. Hij bekwam meerdere internationale prijzen waaronder Koningin Elisabeth Wedstrijd in Brussel, de Internationale Zangwedstrijd in 's-Hertogenbosch en Toulouse, het Concurso Internacional de Canto Francisco Viñas in Barcelona en de Cardiff Singer of the World Competition.

Stefaan Degand

Stefaan Degand (1978) studeerde toneel aan de Studio Herman Teirlinck te Antwerpen.
Hij speelt voor theater, film en televisie.
Hij speelde voor talloze gezelschappen in België en Nederland zoals KVS, Het Toneelhuis, Lod, Transparant, Theatercompagnie, Orkater, Mexicaanse Hond, De Roovers, Compagnie Marius, De Koe, Abbatoir Ferme, Het Paleis, Het Gevolg, Theater Antigone, Het Banket, Antwerp Symfonic Orchestra, Oxalys, Le Concert Spirituel, Vlaams Symfonieorkest, Zeeland Nazomerfestival , De Werf, Theater Zuidpool, Theater Artemis...
Hij speelde mee in tal van films en televisieseries zoals Rundskop, De Ronde, Albert II, Red Sonja, Le Fidèle, Eigen Kweek, Rookie, Ober, Connie en Clyde, Koning van de wereld...

Florestan Bataillie

Florestan Bataillie studeerde piano aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel in de klas van Boyan Vodenitcharov, alwaar hij zijn masterdiploma behaalde in 2016. Hij vervolmaakte zich nadien ook als concertmusicus in de klas van Jan Michiels, en dit met grote onderscheiding. Florestan volgt regelmatig zowel als solist, kamermusicus en liedbegeleider cursussen en masterclasses bij gerenommeerde musici. Met zijn broer Ludovic (viool) vormt hij het duo 'Adelfoi'. Samen met de zussen Fien en Riet van den Fonteyne maakt hij sinds 2011 deel uit van het pianotrio 'Impression'. In trio volgde hij lessen en masterclasses bij o.a. Dirk Vermeulen, Thomas Dieltjens, Gavriel Lipkind, Alexander Melnikov en Antje Weithaas. In 2016 verscheen hun debuutplaat 'Gypsy' bij het Nederlandse label Aliud als laureaat van de vzw S.W.U.K. Als liedduo met Laure-Catherine Beyers werd hij geselecteerd voor de Internationale Udo Reinemann Liedmasterclass. Tijdens dit intense specialisatiejaar kreeg hij les van wereldvermaarde pedagogen en artiesten als Anne Sofie von Otter, Julius Drake, Dietrich Henschel en vele anderen.
Florestan nam met succes deel aan enkele competities, zowel als solist, componist en kamermusicus. Hij won eerste prijzen en werd laureaat op het VTB-VAB concours te Gent (2006), de nationale 'Dexia Classics' muziekwedstrijd (2009), 'De Kunstbende', 'Music Live' … In maart 2014 werd hem de speciale patrimoniumprijs 'Arnold' voor muziekgeschiedenis toegekend van het Conservatorium Brussel. In 2015 won hij met zijn pianotrio de internationale Storioni wedstrijd voor ensembles in Nederland. Naast de eerste prijs kaapten ze tevens de publieksprijs en de prijs van de Nederlandse Omroep Max weg.

Desguin Kwartet

Wolfram Van Mechelen — Ludovic Bataillie — Rhea Vanhellemont — Pieter-Jan De Smet

Het Desguin Kwartet is een jong ambitieus kwartet uit België dat bekend staat om z'n veelzijdigheid en vaak interdisciplinair te werk gaat. Het ontstond aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen waar ze coaching kregen van leden van het Ensor, Malibran en het Spiegel Kwartet en hun kamermuziek met felicitaties van de jury beëindigden. Ze werden kort daarop geselecteerd voor de 'Internationale Sommerakademie Wien' en studeren momenteel aan het Orpheus Instituut voor Kamermuziek in Gent en aan de prestigieuze Pro Quartet Academy in Parijs, waar ze onder andere les volgen bij leden van het Alban Berg en Danel Kwartet. Masterclasses kregen ze van Erik Schumann (Schumann Kwartet), Razvan Popovici (Raro Ensemble), Lukas Polak (Skampa Kwartet) en het Zemlinsky Kwartet, waarmee ze binnenkort, naar aanleiding van de Koningin Elisabeth Wedstrijd, samen het podium betreden.

In 2018 maakten ze hun debuut op radiozender 'Klara' met het 2de strijkkwartet van Paul Hindemith naar aanleiding van hun 'In Flanders Fields' tournee. Een project dat in première ging in De Muntschouwburg in Brussel en waarbij ze samenwerkten met bariton en KEW laureaat, Werner Van Mechelen, acteurs Stefaan Degand, Ariane Van Vliet en Vic De Wachter, en pianist Florestan Bataillie. Voor deze gelegenheid schreef componist Luc Van Hove een nieuwe compositie.

In 2019 werden ze 'Artiest in Residentie' van vzw SWUK en werden ze reeds uitgenodigd op het 'Festival international de quatuors à cordes du Luberon' en op de 'Europese Nacht van de musea' in Château de Compiègne. Ze gaan tevens een samenwerking aan met Vlaams componist Jan Van Damme en theaterhuis 'de Kopergietery'.

'Desguin' verwijst naar de 'Desguinlei' te Antwerpen, waar het conservatorium zich bevindt en waar de leden van het kwartet elkaar ontmoet hebben. Victor Desguin was overigens een arts die actief was tijdens de Eerste Wereldoorlog en humanitaire hulp verleende aan oorlogsslachtoffers: een verwijzing naar hun debuuttournee 'In Flanders Fields'.

PRAKTISCH

Concertinleiding

Om de luisteraars van een breder kader te voorzien bieden we een concertinleiding aan voor de aanvang van de voorstelling. In dit (ongeveer) halfuur durende praatje zal pianist Florestan Bataillie enkele zaken toelichten met betrekking tot de gekozen werken en teksten. Er zal een historische context geschetst worden en er zal tevens ruimte zijn voor anekdotische verhalen rond het materiaal van de voorstelling. Deze concertinleiding geeft het publiek de kans om in de juiste mind-set te komen alvorens het doek opgaat. Deze lezing voorzien we op aanvraag.

Financieel

De uitkoopsom voor dit project (concert + indien gewenst inleiding vooraf) bedraagt 4300 euro. Dit bedrag omvat de honoraria en lonen van de uitvoerders (inclusief patronale lasten), verplaatsingskosten en uitvoeringsmateriaal. De SABAM-kosten worden door de organisatie betaald.
Een vleugelpiano en eventuele catering zijn niet inbegrepen in deze prijs.
Het contract zal opgesteld worden tussen de organisator en de vereniging van Werner Van Mechelen:
Sas CANTABILE
1375 Route de Propiac
F-26170 Buis les Baronnies
FR53 8219661265 (BTW nummer)

Indien de organisator een BTW-nummer heeft, hoeft de vereniging Sas CANTABILE geen BTW aan te rekenen. Indien niet is de uitkoopsom 4300€ exclusief 5,5% BTW.

Technische fiche

De kosten voor de benodigdheden van deze voorstelling zijn niet inbegrepen in de uitkoopsom van het project. Dit gaat om:

- Een gestemde vleugelpiano (voor meer info hiervoor contact opnemen met de pianist via florestan.bataillie@telenet.be)
- Podiumverlichting
- Muziekstaanders voor de leden van het strijkkwartet
- Catering: Een warme maaltijd voor Stefaan en broodjes voor alle musici (met vegetarische optie). Koude en warme dranken in de loge (water, koffie, thee).
- Stoelen voor de musici op scène

Speelperiode

September 2020 + 15 oktober 2020 tot 1 november
Andere data zijn bespreekbaar.

Contact

florestan.bataillie@telenet.be
+32 498 33 99 43